

**ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jany Zemaníkovej a členov senátu JUDr. Petra Dukesa a Ľubomíry Kúdelovej v právnej veci navrhovateľa: **C., a. s.** so sídlom M., P., X., IČO: X., zast. advokátkou JUDr. V. Š., so sídlom Š., X., proti odporcovi **1./ Ing. Z. A.**, r. č. X., trvale bytom Z., X., zast. opatrovníčkou pre doručovanie, súdnou tajomníčkou Krajského súdu v Banskej Bystrici J. K., odporkyne **2./ M. A.**, r. č. X., trvale bytom P., X., odporkyne **3./ M. P.**, r. č. X., trvale bytom S., X., odporkyne **4./ M. M.**, r. č. X., trvale bytom P., X., odporcovi **5./ Š. J.**, r. č. X., trvale bytom O., X., **o zaplatenie 2 164 930 Sk s prísl.**, na odvolanie odporkyne 4./ proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 34 Cb 87/99- Sn – 160 zo dňa 02. 10. 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 34 Cb /87/ 99- Sn – 160 zo dňa 02. 10. 2008 v napadnutej časti **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č. k. 34 Cb 87/ 99- Sn – 160 zo dňa 02. 10. 2008 rozhodol tak, že zaviazal odporcov 1./ až 5./ rade spoločne a nerozdielne

zaplatiť navrhovateľovi sumu 995 412,40 Sk s úrokom z omeškania od 13. 06. 2000 až do zaplatenia a trovy konania vo výške 152 980 Sk, v sume 1 544 372 Sk konanie zastavil a navrhovateľovi vrátil súdny poplatok vo výške 46 500 Sk. Z vykonaného dokazovania zistil, že navrhovateľ S., a. s. B. odštepny závod S., a. s., mestská pobočka Z. uzatvoril s odporcom 1./ ako dlžníkom a odporkyňou 2./ ako spolu dlžníčkou úverovú zmluvu č. X. zo dňa 11. 11. 1996, na základe ktorej bol poskytnutý úver vo výške 2 100 000 Sk na dohodnutý účel výstavba, kúpa, modernizácia rodinného domu s dohodnutou úrokovou sadzbou 11.5%. V úverovej zmluve bolo dohodnuté zabezpečenie pohľadávky z úveru a to ručením fyzickými osobami, ktorými sú odporcovia 3./ až 5./. Zároveň predmetná pohľadávka bola zabezpečená záložným právom k nehnuteľnostiam, pričom bola uzavretá Zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 30. 01. 1997, ktorej vklad do katastra nehnuteľnosti bol povolený dňa 25. 03. 1997 pod č. V.X.. Fakt, že odporcovia dlh prestali splácať a že zostali dlžní sumu 2 164 930 Sk konajúci súd za preukázaný mal, čo potvrdilo aj uznanie dlhu podľa ustanovenia § 323 Obchodného zákonníka odporcom v 1./ rade do zápisnice z pojednávania. V priebehu konania navrhovateľ čiastočne zobral jeho návrh na začatie konania späť na základe čoho konajúci súd s odkazom na ustanovenie § 96 ods. 1 O. s. p. v sume 1 544 372 Sk konanie zastavil. Vykonaným dokazovaním konajúci súd zistil, že odporcovia 3./ až 5./rade podpísali ručiteľský záväzok na poskytnutý úver. Odporkyňa v 4./ rade namietala počas konania platnosť jej ručiteľského záväzku, nakoľko bola k tomuto úkonu prinútená pod hrozbou strachu, že bude prepustená zo zamestnania zo strany odporcu 1./ v rade. Konajúci súd sa s názorom odporkyne v 4./ rade nestotožnil, nakoľko pri podpisovaní ručiteľského záväzku si bola jednoznačne vedomá, aký úkon robí a konajúci súd nepovažoval jej strach zo strany zamestnania, za takú okolnosť, ktorá by zakladala, to že nekonala slobodne a vážne. Súd mal jednoznačne preukázané, že žiaden fyzický nátlak na odporkyňu v 4./ rade ako ručiteľky nebol robený a uviedol, že ručiteľia robili tento úkon z dôvodu získania prospechu pre seba, že chceli byť zamestnaní odporcom v 1./rade. Na základe uvedeného konajúci súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku rozhodnutia. Vzhľadom na čiastočné späťvzatie návrhu navrhovateľovi vrátil súdny poplatok v zmysle ustanovenia § 11 ods. 3 až 6 zákona č. 71/1992 Zb. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O. s. p.

Proti tomuto rozhodnutiu v zákonnej lehote sa odvolala odporkyňa v 4./ rade, podaním doručeným súdu 30. 12. 2008 a navrhla odvolaciemu súdu napadnuté rozhodnutie zmeniť a návrh zamietnuť. S poukazom na ustanovenia § 205 písmeno c./ d./ a f./ O. s. p. namietala,

že súd nevykonala dostatočné dokazovanie. Tvrdila, že v danom prípade došlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke a nie k uzavretiu zmluvy o úvere. Ďalej namietala, že nedošlo k platnému prevzatiu ručiteľského záväzku. Citovala ustanovenie § 546 - § 550 Občianskeho zákonníka a namietal, že z doposiaľ vykonaného dokazovania vyplýva, že žiadne prílohy k úverovej zmluve priložené neboli, neboli vyhotovené a teda nemohli byť ani pripojené. Podľa odporkyne 4./ rade z vykonaných dôkazov vyplýva, že neprevzala ručiteľský záväzok ručiteľským vyhlásením. Text uvedený v článku III. ods. 1 písmeno a./ podľa odporkyne v 4.rade nie je možné považovať za platne ručiteľský záväzok pretože chýba vôľa ručiteľov priamo v listine prevziať ručenie, v danom prípade ide len akúsi budúcu zmluvu o budúcej zmluve. S odkazom na ustanovenia Občianskeho zákonníka aj Obchodného zákonníka podľa odporkyne v 4./ rade je potrebné bezvýhradné písomné vyhlásenie ručiteľa, ktoré v tomto prípade nebolo ani ho nemožno zo žiadneho znenia úverovej zmluvy vyvodit'. Záväzok ručiteľa je záväzkom solidárnym, a preto rozhodnutie súdu nemôže zniesť na povinnosť zaplatiť záväzok spoločne nerozdielne. Rozsudok odporkyňa v 4./rade považuje za nepreskúmateľný nakoľko súd sa nevysporiadal so skutočnosťou, kedy mal veriteľ vyzvať na splnenie záväzku čo je podstatou náležitostí, preto aby návrh mohol byť uplatnený voči odporkyni 4./ rade. Odporkyňa v 4./ rade nesúhlasí ani s konštatovaním, že došlo k uzneseniu záväzku odporcom v 1./ rade. Uznanie musí byť také aby bol uznaný záväzok konkrétny a nezameniteľný. Odporkyňa v 4./ rade namietala, že ručiteľský záväzok nepodpisovala z dôvodu prospechu, ale za účelom aby si zabezpečila zamestnanie. Jej vôľa podpísať ručiteľský záväzok teda vznikla na základe nezákonného vonkajšieho ovplyvnenia to jest psychického donútenia, a preto táto vôľa nemohla byť slobodná. S odkazom na § 37 Občianskeho zákonníka potom nemôže byť jej úkon platný, pretože mu chýba náležitosť vôle. Odporkyňa vzniesla námietku premlčania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal odvolanie podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie odporkyne v 4./ rade je právne nedôvodné.

Z odvolania odporkyne 4./ vyplýva, že odporkyňa 4./ namietala vznik ručiteľského záväzku a skutočnosť, že ide o úkon s poukazom na ustanovenie § 37 Občianskeho zákonníka absolútne neplatný.

Z dokladu založeného na č. listu 8 v spise je zrejme, že došlo k platnému uzavretiu úverovej zmluvy na úver č. X. 4 medzi S. a. s. a dlžníkom Ing. Z. A. spolu s dlžníčkou M. A.. Z obsahu napadnutého rozhodnutia je zrejme, že úver bol poskytnutý, nesplatený, a že dlh predstavoval sumu 2 164 930 Sk, ktorá skutočnosť spochybnená nebola. Odporca v 1./ rade a odporkyňa v 2./ rade ich dlh nespochybnili. Tvrdenie odporkyne v 4./ rade, že odporca v 1./ rade jeho záväzok neuznal, je bezpredmetné, nakoľko konštatovanie súdu, že odporca 4./ dlh v zápisnici neuznal je bezpredmetné. Z predložených dôkazov nie je sporné, že dlh odporcu v 1./ rade a odporkyne v rade 2./ existuje a nezanikol.

Základnou otázkou pre posúdenie dôvodnosti odvolania odporkyne v rade 4./ je či prvostupňový súd rozhodol v súlade s zákonom ,keď titulom ručiteľského záväzku ju na zaplatenie sumy dôvodu nesplateného úveru spoločne a nerozdielne zaviazal. Z obsahu úverovej zmluvy / v spise založená na liste č. 8 / jednoznačne vyplýva, že odporkyňa v 4./ rade, označená ako ručiteľka spolu s ostatnými ručiteľmi túto zmluvu podpísala, ktorá skutočnosť spochybnená nebola. Tvrdenie odporkyne v 4./ rade, že na platnosť ručiteľského záväzku sa vyžaduje osobitné ručiteľské vyhlásenie je právne neodôvodnené a nevyplýva zo žiadneho právneho ustanovenia. Konajúci súd správne konštatoval, že odporcovia v 3./ až 5. / rade, podpísali ručiteľský záväzok a dôvody uvádzané odporkyňou v 4./ rade, tento záver prvostupňového súdu ničím nespochybnili.

Druhou základnou otázkou pre posúdenie dôvodnosti odvolania odporkyne v 4./ rade je ručiteľský záväzok je s poukazom na ustanovenie § 37 Občianskeho zákonníka neplatný právny úkon, nakoľko nebol urobený zo strany odporkyne v 4./rade slobodne .Prvostupňový súd sa s touto jej námietkou dostatočne vysporiadal, keď konštatoval, že pri podpise ručiteľského záväzku nebolo preukázané žiadne fyzické násilie a pokiaľ odporkyňa v 4./ rade ručiteľský záväzok podpísala z dôvodu že sa obávala, že nepodpísaním ručiteľského záväzku si spôsobí, že odporca v 1./ rade s ňou rozviaže pracovný pomer, toto sa nemôže vykladať ako právny úkon urobený neslobodne. Odvolací súd sa s vysloveným právnym názorom stotožnil a obranu aj v tejto časti označil za právne nedôvodnú. Odvolací súd námietku premlčania vznesenú odporkyňou v 4./ rade v odvolaní označil taktiež za nedôvodnú, nakoľko žalobca, keď z predmetnej úverovej zmluvy návrh na začatie konania uplatnil v roku 1999, nárok uplatnil v štvorročnej premlčacej lehote.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe takto posúdeného právneho stavu napadnuté rozhodnutie ako vecne právne podľa § 219 O. s. p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že keďže úspešnému navrhovateľovi žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli, mu trovy v odvolacom konaní nepriznal.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 28. januára.2010

JUDr. Jana Zemaniková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lucia Blažíčková